

ב"ה	Joods Onderwijs Den Haag KDV en BSO	Registratienummer Landelijk register KDV	768459552
		Registratienummer Landelijk register BSO	175970026

Protocol Binnen- en buitenmilieu voor kinderdagverblijf en BSO Tzemach Hasadeh

Dit document is opgesteld in Januari 2017 en heeft een kleine toevoeging gekregen in november 2017

Het is gebaseerd op het document van de overheid dat in mei 2016 is uitgegeven.

Wij houden ons aan alle adviezen zoals hieronder beschreven.

In ons KDV en BSO hebben wij in alle klassen thermometers, CO-2 meters en luchtvochtigheid- meters. Met tabellen worden de waarden bijgehouden.

Nieuwe afspraak sinds november 2017 is dat overdag als het nodig is de vluchtdeur wordt open gezet en dat de marechaussee dan even extra de deur in de gaten houdt i.v.m. de veiligheid. Dit is aan alle PM-ers schriftelijk doorgegeven

In het heel kort houdt het in:

- Continue zorgen voor een goede luchtkwaliteit in de ruimtes (frisse lucht/luchtvochtigheid, CO2 meten, temperatuur checken). Als nodig een raam/deur openzetten.
- Zorgen dat er zich zo min mogelijk stof kan verzamelen.
- Spullen die allergische reactie kunnen veroorzaken niet gebruiken.
- Niets van vuur in de ruimtes waar de kinderen zijn gebruiken.
- Zowel in de winter als de zomer zorgen dat de kinderen in goede temperatuur verblijven.

Hieronder dit alles in het uitgebreid!

Voor het **luchten en ventileren** gelden de volgende adviezen:

- Lucht tijdens het schoonmaken, stofzuigen en bedden verschonen.
- Lucht na het gebruik van verf of andere sterk ruikende spullen.
- Lucht s 'ochtend vroeg de ruimtes die in de nacht niet zijn geventileerd.
- Lucht tijdens het spelen en beweegspelletjes.
- Ventileer ook als de ruimtes leeg zijn.
- Alle ruimtes hebben ramen, roosters of een mechanische installatie.
- Alle ramen kunnen op kieren staan of zet mechanische toestellen op de hoogste ventilatiestand.

- Alle ruimtes kunnen dag en nacht, bij hitte en kou geventileerd worden.

Om te controleren of het ventileren en luchten ook zorgt voor een goed binnenmilieu kunt u de hoeveelheid kooldioxide (CO₂) meten. Voor het controleren en meten van het gehalte kooldioxide gelden de volgende adviezen:

- Zorg voor een goed afleesbare CO₂-meter, die met licht goed/matig/slecht aangeeft en de gegevens opslaat.
- Herstel de instellingen eens per twee weken voor correcte waarden en laat de meter een tijdje buiten staan of in een open raam.
- Plaats de CO₂-meter op een plek waar geen ramen of deuren zijn waar ventilatie is.
- Houd het CO₂-gehalte lager dan 1000 ppm, het liefst onder 800 ppm.
- Houd een logboek bij met de afgenomen metingen, vermeld: naam ruimte, datum meting, hoogste waarde van de week en ijkmoment.
- Bewaar de gegevens minimaal 12 maanden.

Stoffigheid en allergenen

Tijdens activiteiten komt er meer stof in de lucht. Dit stof kan allerlei dingen bevatten, waaronder allergenen. Het inademen van stof kan bijvoorbeeld astma verergeren. Het is belangrijk om overal goed schoon te maken en stof te wissen. Hiervoor gelden de volgende adviezen:

- Plaats gemakkelijk schoon te maken meubels (bijvoorbeeld dichte kasten, zonder poten of juist op hoge poten).
- Maak en houd u aan het schoonmaakschema.
- Stofzuigen, vegen of droog wissen als er geen kinderen zijn.
- Lucht de ruimte tijdens het stofzuigen of droogwissen.

Allergenen zijn stoffen die voor een allergische reactie zorgen zoals astma of allergisch eczeem.

Kinderen zijn vaak gevoelig voor allergenen afkomstig van huisstofmijten, huisdieren, andere dieren, parfum, bomen of planten.

Stofzuigen haalt wel een deel van de allergenen weg, maar niet alles.

Voor het verwijderen en verminderen van allergenen gelden de volgende adviezen:

- Gebruik geen schoonmaakmiddelen met een sterke of prikkelende geur in de buurt van kinderen.
- Gewoon afwasmiddel of allesreiniger kunt u wel gebruiken.
- Gebruik geen luchtverfrissers of schoonmaakspray 's in de buurt van kinderen.
- Zorg voor wasbare knuffels en textiel.
- Was hoezen, kussens, dekens en lakens op 60°C, of op een temperatuur van 40°C tot 60°C én droog in de droogtrommel (minimale stand kast droog) of strijk (minimale stand medium=2 stippen) het textiel.
- Plaats geen bloemen met sterke geur.
- Plaats geen planten met harige bladeren.
- Veeg elke week de stof van plantenbladeren.
- Maak de plantenbakken, potten en schotels elk jaar schoon.

Verf, lijm en spuitbussen

In veel soorten verf(verwijderaars), lijm en spuitbussen zitten oplosmiddelen (vluchtige organische stoffen) die tijdens het gebruik verdampen. Deze stoffen kunnen o.a. irritatie van de slijmvliezen, hoofdpijn en vermoeidheid veroorzaken.

Spuitbussen verspreiden een nevel die gemakkelijk ingeademd kan worden en die vaak slecht is voor de gezondheid. Voor het voorkomen van giftige dampen door oplosmiddelen gelden de volgende adviezen:

- Gebruik voor knutselen verf en lijm op waterbasis.
- Ventileer tijdens en na het gebruik van knutselverf of -lijm of extra.
- Gebruik geen producten met oplosmiddelen en andere chemische producten in het bijzijn van kinderen.
- Schilder geen voorwerpen of delen van het gebouw in het bijzijn van kinderen. Na het gebruik van verf de ruimte luchten totdat de geur helemaal is verdwenen. Daarna gedurende enkele weken extra blijven luchten, ook bij verf op waterbasis.

Rook en andere verbrandingsproducten

Rook bestaat uit verbrandingsgassen fijnstof deeltjes. Bij het branden van kaarsen, waxine, olie, gel, enz. komt rook vrij en dit kan de binnenlucht vervuilen. Ook het verbranden van gas in een gasoven of een geiser zonder afvoerkanaal kan de binnenlucht vervuilen. De vrijgekomen stoffen kunnen zorgen voor long- of luchtwegklachten en ook voor meer hart- en vaatziekten.

Voor het voorkomen van verbrandingsgassen gelden de volgende adviezen:

- Gebruik geen verbrandingstoestel zonder gesloten toe- en afvoer, behalve een gastoestel om op te koken in een afsluitbare keuken met mechanische luchtafzuiging.
- Zet tijdens het koken op gas de mechanische afzuiging aan. Indien er ook een geiser of cv-ketel in de keuken aanwezig is, zorg dan voor voldoende toevoer van frisse lucht.
- Brand geen wierook, kaarsen, waxine, olie, gel, enz.
- Laat niemand roken in het gebouw.

Bij onvolledige verbranding kan het gevaarlijke koolmonoxide ontstaan. Een signaal van onvolledige verbranding zijn instabiel flakkerende vlammen die gelig van kleur zijn. In dat geval neemt u direct contact op met de onderhoudsmonteur.

Bij het inademen van veel koolmonoxide ontstaat er een vergiftiging en kunnen klachten als hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid, slaperigheid, hartkloppingen, snel ademen, braken en verwardheid optreden. U kunt zelfs bewusteloos raken en overlijden. Om vrijkomen van en ongelukken met koolmonoxide te voorkomen gelden de volgende adviezen:

- Laat de geiser, gaskachel of andere installaties jaarlijks controleren.
- Plaats koolmonoxidemelders in verblijfsruimten in de buurt van een verbrandingstoestel.
- Plaats de melders op een hoogte van 1,5-2 meter hoogte aan de wand, niet boven een verbrandingstoestel en niet op een plek waar waterdamp bij komt.
- Lees de gebruiksaanwijzing van de melders en let op de levensduur van de melder.

Temperatuur- en vochtbalans

Bij een luchtvochtigheid van meer dan 70%, overleven huisstofmijten goed in textiel, vloerbedekking, bedden of kussens. Waterdamp, die samenhangt met hoge luchtvochtigheid, zorgt voor schimmel op wanden. Door goed te ventileren verdwijnt vocht snel en vormt zich geen schimmel. Vocht is het beste af te voeren door een combinatie van ventilatie en verwarming. In de zomer is de luchtvochtigheid vaak hoog, bijvoorbeeld 80%. Wanneer de luchtvochtigheid in de winter hoger blijft dan 70%, raadpleeg dan een deskundige om de oorzaak op te sporen. Om vochtplekken met schimmel goed te verwijderen, zie voor schoonmaakinstructies de Hygiënerichtlijnen van het LCHV.

Een te droge lucht kan irritaties aan de slijmvliezen en de ogen veroorzaken. Ook huisstofmijt en schimmel geven bij sommige kinderen klachten.

Het vocht in de ruimte komt vaak van de mensen in de ruimte of van:

- wasdrogers;
- dweilwater;
- aquaria;
- planten;
- natte was.

Voor een goede temperatuur en vochtbeheersing gelden de volgende adviezen:

- Plaats in elke ruimte waar kinderen verblijven een thermometer.
- Stel de temperatuur in groepsruimten tijdens koude perioden in op 20 °C en in slaapkamers op 15 à 18°C.
- Zorg ervoor dat de temperatuur altijd ongeveer hetzelfde blijft.
- Houd de luchtvochtigheid tussen de 30% á 70%.
- Ventileer de ruimte meer als de kinderen erg actief zijn.
- Herstel lekkages direct en maak de vochtplekken goed schoon.

Hitte in en om het gebouw

In Nederland kan het in de zomertijden binnen in een gebouw warmer worden dan buiten. Het

gebouw koelt u door 's nachts intensief te ventileren. Het is dan buiten minder warm dan binnen.

Het wijd open zetten van ramen en deuren werkt verkoelend, als de lucht binnen flink in beweging komt.

Warm weer kan leiden tot klachten als vermoeidheid, concentratieproblemen, duizeligheid en hoofdpijn. Daarnaast kunnen huidklachten optreden zoals jeuk en uitslag met blaasjes. Bij hitte kunnen kleine blaasjes op een jeukende rode huid optreden door het verstopt raken van zweetklieren, meestal onder kleding. Dit wordt ook wel prickly heat genoemd en is niet gevaarlijk maar wel hinderlijk. Verlichtend werkt luchtige kleding, afnemen met een koele natte doek en drogen met een frisse luchtstroom. Door uitdroging kunnen kramp, misselijkheid, uitputting, flauwte en bewusteloosheid optreden.

Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte omdat ze minder goed kunnen aangeven hoe het met ze gaat.

Daarom zijn maatregelen belangrijk als het binnen meer dan 25°C wordt. Het kindercentrum dient een hitteprotocol op te stellen, dat gemakkelijk en snel uitvoerbaar is voor de beroepskrachten.

Hitteprotocol :

- Zet zo min mogelijk lampen of apparaten aan.
- Zet ramen en deuren wijder open wanneer dit verkoelend is. Doe ze echter nooit dicht bij warmte, ventileren blijft noodzakelijk.
- Ventileer 's nachts zoveel mogelijk extra, zodra het buiten koeler is dan binnen.
- Gebruik een ventilator in de ruimtes als het warmer wordt dan 25°C.
- Laat de kinderen buiten blijven als het daar koeler is dan binnen (maar voorkom blootstelling aan direct zonlicht tussen 12.00 en 15.00 uur). Zorg voor schaduw op de speelplaats.
- Doe geen spelletjes waarvan kinderen het te warm krijgen.
- Laat kinderen en beroepskrachten voldoende drinken.

Planten en bomen in en om het gebouw

Tzemach Hasadeh | KvK Haaglanden: 41160467 | Bank: NL61 RABO 0357 1349 15
T: +31616830236 | Spaarwaterstraat 202, 2593 RS Den Haag | tzemachhasadeh@gmail.com

Planten en bomen zijn belangrijk voor mensen, ze kunnen ook gezelligheid geven doordat ze mooi van kleur zijn of lekker ruiken. Maar sommigen kunnen giftig zijn voor de mens of allergische reacties opwekken.

Thermometer en luchtvochtigheidsmeter in iedere ruimte wordt aangegeven door speciale metertjes.

onderhoud van een mechanisch ventilatiesysteem

dit wordt jaarlijks door Van wichen installatie bureau gedaan.

Locatie: datum uitvoerder certificaat bijzonderheden

Reiniging filter

Vervanging filter

Reiniging kanalen (om de 5-7 jaar)

Reiniging ventielen (let op terugplaatsen in juiste stand)

Meting luchtstroom via ventielen (debiet) om de 5 jaar

Inregeling van ventielen

Vervanging van onderdelen

logboek van de gemeten CO₂ –gehaltenes

Naam van de ruimte CO₂-gehalte van de ruimte op een moment dat er veel kinderen zijn _____

datum en tijdstip van deze (hoogste) meetwaarde

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												

